

УДК (379.85+338.48)(477.65)

ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ У ГАЙВОРОНСЬКОМУ РАЙОНІ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Ситник О.І. Хлевнюк О.Я.***

Подільське село переживає не кращі часи. Ця теза стала майже аксіоматичною: всі усвідомлюють, що вихід із такого становища необхідно шукати, проте далі дискусії щодо розв'язання проблем села справа не рухається. Найефективнішим шляхом зайнятості сільського населення є розвиток сфери послуг та народних промислів. І тому розвиток сільського зеленого туризму у Гайворонському районі Кіровоградської області може стати потужним чинником соціально-економічного розвитку регіону [4].

Як відомо, сільський зелений туризм – це проведення вільного часу в сільському середовищі, якому притаманна відповідна забудова, побут, мальовничий ландшафт. Це ідеальний варіант для тих, хто має бажання відпочити в затишному мальовничому куточку природи та зануритися в атмосферу українського села. Традиція сільського зеленого туризму у Європі почала розвиватися близько півтора століття тому. Для України вищезгаданий термін відносно новий, проте доцільно нагадати, що традиції цього виду відпочинку існують давно і пов'язані з гостинністю сільських жителів [1, 2]. Враховуючи складну економічну ситуацію, розвиток сільського зеленого туризму, не потребує значних капіталовкладень та передбачає використання об'єктів інфраструктури сільської місцевості, сприяє розвитку малого бізнесу та підвищення добробуту населення в аграрних регіонах. Цей вид туризму має велике майбутнє на Гайворонщині, де зосереджено багато природних та історичних пам'яток і досить розвинена відповідна інфраструктура. Проте сільський зелений туризм в Гайворонському районі перебуває в зародковому стані, хоча з цього питання проводяться семінари, «круглі столи», а також затверджена

програма соціально-економічного і культурного розвитку

Гайворонського району, у якій висвітлено значення для господарства та перспективи розвитку туристичної галузі. Починаючи з 2014 р. на базі районного центру зайнятості були організовані та проведені «круглі столи» на теми: «Передумови розвитку сільського зеленого туризму в Гайворонському районі Кіровоградської області».,

* **Ситник Олексій Іванович** - канд. геогр. наук, доцент, УДПУ імені Павла Тичини;

** **Хлевнюк Ольга Яківна** - директор, Гайворонський районний краєзнавчий музей

41

«Сільський зелений туризм – перспективна галузь підприємницької діяльності», «Основи надання організованого відпочинку». Слухачів ознайомили із законодавчою базою в туристичній сфері – Законом України «Про туризм» від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР з внесеними змінами 01.01.2004р., та Законом України «Про сільський зелений туризм» від 18. 08.2005 р.

Організатори семінарів також знайомили слухачів із позитивним впливом сільського зеленого туризму на розв’язання соціально-економічних проблем села, передусім шляхом розширення зайнятості сільського населення не лише у виробничій сфері, але й сфері обслуговування, можливості отримання селянами додаткового заробітку. Із зростанням кількості відпочиваючих, з’являється потреба в задоволенні їх різноманітних запитів, а це, у свою чергу, стимулює розвиток сфери послуг: транспортної, зв’язку, торгівлі, служби побуту, відпочинково-розважальної тощо. Також розширюються можливості реалізації продукції особистого господарства на місці, і не як сільськогосподарської сировини, а після відповідної обробки – як готових продуктів харчування. Лише у 2014-2015 рр. в агрооселях, які зареєстровані на території Гайворонського району, відпочило понад 100 осіб.

Тематика й види екскурсій, які можна проводити в сільській місцевості дуже різноманітні. Адже не тільки в містах відбувалися визначні історичні події, жили відомі діячі суспільного й культурного життя, будувалися визначні споруди. До найпоширеніших видів екскурсійної діяльності в сільській місцевості належать краєзнавчі [3, 4].

Відділом культури, туризму, культурної спадщини Гайворонської РДА Кіровоградської області розроблено екскурсійні маршрути, які охоплюють унікальні місцеві пам'ятки і об'єкти: «Православні храми Гайворонщини», «Козацькими шляхами Гайворонщини», «Водяний млин с. Соломія», «Пам'ятки архітектури Гайворонщини», «Віхи пам'яті с. Хащувате», «Трипільська культура на території Гайворонщини», пропонується також екскурсія вузькоколійною залізницею, започатковано проведення щорічного Казавчинського фольклорно-мистецького фестивалю «Рідна земле моя, ти козацькою славою щедра!» [3].

Гайворонщина – благословенний край, який з любов'ю називають «Подільською Перлиною». Регіон володіє значним туристичним потенціалом: сприятливими кліматичними умовами, переважно рівнинним рельєфом, унікальною багатовидовою флорою та фауною, природоохоронними територіями, великою кількістю об'єктів

42

історичної та культурної спадщини, гостинністю населення, збереженими національними традиціями, можливостями отримання екологічно чистих продуктів, відпочинку в умовах красивої природи. І саме тому розвиток сільського зеленого туризму, розбудова туристичної інфраструктури мають надзвичайно важливе значення для соціально-економічного розвитку району[4].

Список використаних джерел: 1. Дериземля Н.О. Перспективи розвитку сільського

зеленого туризму на території Гайворонського району Кіровоградської області / Н.О.

Дериземля О.І., Ситник, // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції

«Еко-і агротуризм: перспективи розвитку на регіональному та локальному рівнях»,

проведеної 29-30 березня 2012 року / Редкол.: А. С. Дем'янчук та ін. – Рівне: Червінко

А. В., 2012. – 340 с. 2. Ситник О.І. Рекреаційний потенціал природних та історико-

культурних ресурсів Гайворонсько-Бершадського рекреаційного району / О.І. Ситник,

Н.О. Дериземля // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету.

Серія: Географія. – Вінниця, 2011. – Вип. 23. – С. 37-43. 3. Хлевнюк О.Я. Казавчинський

фольклорно-мистецький фестиваль як чинник формування туристичної привабливості

Гайворонського району / О.Я. Хлевнюк, Л.П. Білоус // Матеріали VI Всеукраїнської

науково-практичної конференції (з міжнародною участю; до 25-ї річниці Незалежності

України « Географія та екологія: наука і освіта» – Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. – 224 с. 4.

Цимбаліста Л.В. До питання розвитку туризму в Гайворонському районі Кіровоградської області / Л.В. Цимбаліста, О.І. Ситник // Матер. III

Всеукраїнської

науково-практичної інтернет-конференції «Перспективи розвитку туристичної індустрії

в Україні : регіональні аспекти» 25 березня 2015 р. / ред. кол. А.Л. Бержанір. та ін. –

Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2015. - С. 46-50.